

شرح قانون اساسی-زبان و خط رسمی

(اصول ۱۵ و ۱۶)

دکتر عباسعلی کدخدایی

«هیئت علمی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران»

دکتر حسین آبینه نگینی

علی رضا جعفرزاده بهاء آبادی

شرح قانون اساسی - زبان و خط رسمی

(اصل ۱۵ و ۱۶)

سرشناسه: کدخدایی، عباسعلی، ۱۳۴۰، Kadkhodaei, Abbas-ali
عنوان و نام پدیدآور: شرح قانون اساسی؛ زبان و خط رسمی (امول ۱۵ و ۱۶)، عباسعلی
کدخدایی، حسین آبینه نگینی، علیرضا جعفرزاده بهاءالدین.
مشخصات نشر: تهران: شورای نگهداری، پژوهشکده شورای نگهداری، ۱۴۰۳، ۱۴۰۴.
مشخصات ظاهری: ۲۶ ص، ۵/۲۱ م، ۱۴/۵ مس.م.
و ضعیت فهرست نویسی: فیبا
پاداشت: کتابنامه.
موضوع: ایران. قانون اساسی (جمهوری اسلامی). اصل ۱۶
موضوع: ایران. قانون اساسی (جمهوری اسلامی). اصل ۱۵
موضوع: حقوق اساسی -- ایران. -- سیاست دولت -- ایران -- Iran
زبان -- Language policy
خط -- ایران -- Iran
Writing --
شناسه افزوده: آبینه نگینی، حسین، ۱۳۶۹
شناسه افزوده: جعفرزاده بهاءالدین، علیرضا، ۱۳۷۵--.
شناسه افزوده: شورای نگهداری، پژوهشکده شورای نگهداری
رده بندی دیوی: KMH۱۴۰۶
رده بندی کنکره: KMH۱۴۰۶
اطلاعات کمودت کتابشناسی: مل. ۹۹۳۴۹۹۱
شمامه کتابشناسی: فبا

ناشر: انتشارات بتوهشکده شهادی نگهبان

نوبت حاب: زمستان ۱۴۰۳

شانک: ۳-۳۵-۴۰۶۸-۶۲۲-۹۷۸

تهران، خیابان شهید بهشتی رض، خیابان شهید سرافراز، کوچه پنجم پلاک ۱۱
کد پستی: ۱۵۹۷۸۵۶۱۱۳ تلفن: ۰۲۱-۸۸۷۸۵۰۰۷ نامبر: ۰۲۱-۶۴۰۱۴۸۱۷

فهرست

۱	پیشگفتار
۳	مقدمه
۷	شرح اصل پانزده قانون اساسی
۹	اصل پانزدهم
۱۰	چکیده
۱۱	مقدمه
۱۴	۱. فلسفه تئوری و اساسیسازی مفاد اصل پانزدهم
۲۱	۲. مفاد اصل پانزدهم در آیینه تاریخ
۲۲	۱۲. پیشینه محتوایی اصل (پیشینه زبان و خط فارسی)
۲۳	۲۲. پیشینه تئوری مفاد اصل
۳۲	(الف) قوانین
۴۴	(ب) مقررات
۲۵	۳. سیر تهیه و تصویب اصل پانزدهم
۲۸	۴. شرح و تحلیل مفاد اصل پانزدهم
۲۸	۱۴. مفاهیم و کلیدواژگان
۳۶	۲۴. زبان و خط فارسی، زبان و خط رسمی و مشترک مردم ایران
۳۸	۳۴. رسیت زبان فارسی و تدریس زبانهای خارجی در نظام آموزشی
۴۰	۴۴. مشروعیت استفاده از واژگان سایر زبانها در متون فارسی
۴۲	۵. آثار رسیت زبان و خط فارسی
۴۲	۱۵. تکلیف دولت بر آموزش زبان فارسی
۴۳	۲۵. نگارش اسناد، مکاتبات، متون رسمی و کتب درسی به زبان و خط فارسی

۳.۵. پذیرش درخواستها و اسناد به زبان فارسی در ادارات دولتی	۴۵
۴.۵. لزوم توانایی مسئولان بر خواندن و نوشتن به زبان فارسی	۴۶
۵.۵. رسمیت زبان فارسی و ضرورت نگاشتن اسناد رسمی به این زبان در نظرات شورای نگهبان	۴۶
۶. امضاء قراردادهای بینالمللی و رسمیت زبان فارسی	۵۱
۷. اصل پانزدهم و حقوق گروههای قومی و زبانی	۵۴
۸. شمول یا عدم شمول مفاد اصل پانزدهم بر اقلیت‌های دینی و مذهبی	۵۷
۹. آزادی تدریس ادبیات محلی و قومی در مدارس و تکلیف دولت در این زمینه	۵۶
۱۰. حدود استفاده از زبانهای محلی و قومی	۵۹
۱۱. ظهور مفاد اصل پانزدهم در قوانین و مقررات کشور	۶۰
نتیجه‌گیری	۶۳
فهرست منابع	۶۶
شرح اصل شانزدهم قانون اساسی	۷۱
اصل شانزدهم	۳۷
۱۲. مفهوم شناسی	۷۴
۱۳. زبان عربی	۷۶
۱۴. مقدمه	۷۹
۱۵. عربی کلاسیک	۸۰
۱۶. عربی مدرن	۸۱
۱۷. عربی محاوره	۸۲
۱۸. علوم و معارف اسلامی	۸۴
۱۹. معنای لغوی و اصطلاحی	۸۵
۲۰. معنای برگزیده	۸۹
۲۱. دوره ابتدایی و متوسطه	۹۲
۲۲. کلاس‌ها و رشته‌ها	۹۴
۲۳. پیشینه آموزش زبان عربی	۹۵
۲۴. در نصوص دینی	۹۶
۲۵. در تاریخ اسلام و ایران	۹۸
۲۶. در قوانین و مقررات پیش از انقلاب	۱۰۱